

Tettstedsprogrammet er et nasjonalt program i regi av Miljøverndepartementet med mål å skape miljøvennlige og attraktive tettsteder i distriktene ved å samkjøre virkemidler og videreutvikle arbeidsmåter for tettstedsutvikling.

Lokalt og regionalt deltar 16 kommuner og fire fylkeskommuner. Riksantikvaren har tatt aktiv del i programmet og fordelt midlene til kulturminne- og kulturmiljørelaterte prosjekter. Programmet har pågått i perioden 2001 – 2005.

KONTAKTPERSON HOS
RIKSANTIKVAREN
Bjørn-Erik Wøien
Tlf.: 22 94 04 00
www.riksantikvaren.no

Kulturarven i lokalmiljøet

STEDSUTVIKLING

MEDVIRKNING

SAMARBEID

BARN OG UNGE

PARKER OG HAGER

Parker og hager er viktige deler av kulturarven som bidrar positivt både til trivsel og steds kvalitet selv på små tettsteder, hvor parkene også kan være relativt små. Stasjonsparkene i Kirkenær og Åndalsnes, Centralparken i Tolga, Ellingsenhagen i Inndyr og Byparken i Mosjøen er eksempler på dette. Istandsetting av Ellingsenhagen og Byparken i Mosjøen har vært utført som egne prosjekter. I Tolga har ungdommen hatt klare ønsker for Centralparken.

Ellingsenhagen i Inndyr, Gildeskål kommune

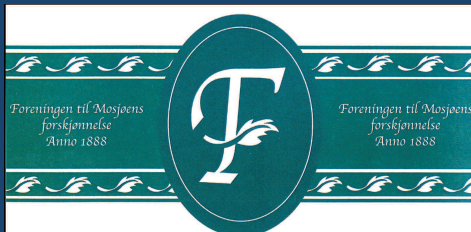
Den en gang så vakre hagen til søstrene Ellingsen på Inndyr hovedgård var i kommunens eie, men var overgrodd og vanstelt. Prosjektet skulle utvikle Ellingsenhagen til park. Parken skulle opparbeides etter en detaljplan laget av et arkitektfirma, og istandsettes med elementer den hadde for 80 år siden; sti bekk, liten dam med bro over og lysthus.

Det ble samlet inn materiale om hagens historikk. Hogst av trær og kratt, fjerning av stubber og bortkjøring av kratt etc. ble delvis utført som dugnadsarbeid. Brukbare trestammer av lerk ble tatt vare på med tanke på bruk til benker og lignende. Høsten 2003 ble skoleelevene engasjert i ryddearbeidet. Skolens engasjement var viktig for å sikre ungdommens "eierskap" til parken. Skolen, som ligger rett ved parken, er en viktig bruker.

I likhet med de andre delprosjektene i Inndyr ble arbeidet i Ellingsenhagen utført av en arbeidsgruppe med egne leder. Gruppen besto av personer som hadde interesse og lyst til å jobbe med akkurat dette delprosjektet, mens tettstedsprogrammets styringsgruppe hadde det overordnede ansvaret. Kommunen stilte med sekretærhjelp og hjelp til med å søke finansiering. Parken fremstår nå som et vakkert og trivelig sted med bord og benker og det er opparbeidet en sandvolleyballbane. Bro og dam er tenkt opparbeidet våren 2006.

Foto: Odin Christensen.

ÆTTERBEVIS

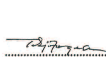
Det bevitnes herved at

Riksantikvaren.....

100 - 109 - 110 - 111 - 112 - 113 - 114 - 115 - 116 og 117
er eier av tre nr..... i den restaurerte Mosjøen Bypark,
og gjennom dette kjøp bidratt til Mosjøens forskjønnelse,
utvist den rette byborgerånd og stilt opp for felleskapet.

Mosjøen, den.....

Rune J. Jacobsen

Torbjørn Jørgensen

Inad Nerdal

Byparken i Mosjøen, Vefsn kommune - til glede for alle

I sentrum av Mosjøen finnes en av Nord-Norges eldste byparker. Nå er den i ferd med å restaureres til en levende historiebok for byens befolkning og besøkende.

Mosjøen fikk bystatus i 1875. Året etter ble den første byplanen vedtatt. Parken var en naturlig følge av denne planmessige utviklingen av byen, og en bevisst holdning til verdien av å gi byen en grønn profil. Systematisk treplanting startet allerede i 1883, og den eldste delen av Byparken ble anlagt omkring 1900. Byplanen, gatebeplantingen og parken utgjør sammen et viktig kulturmiljø. Vefsn kommune ønsker derfor at parken så langt mulig tilbakeføres til tidligere storhet. Kommunen har regulert parken til bevaring.

Dokumentasjon av parken er så god at man med stor nøyaktighet har kunnet gjenskape elementer fra alle perioder i dens historie. Både privatpersoner og Vefsn Museum har bidratt ved å skaffe fotografier fra tidlig på 1900 tallet. Rapporten "Byparken i Mosjøen – historikk og utredning av verneverdi" danner grunnlaget for arbeidet, som omfatter fire deler og skal gjøres i tre byggetrinn. Første byggetrinn var tilbakeføring av renessanse/barokkparken, i andre byggetrinn ble etterkrigsparken fra 1948 renovert. Til sist står 2000-årsparken for tur.

Det har vært viktig for kommunen at parken blir tilgjengelig for alle. Parken ligger nær sentrum og terrenget er flatt, så det er lett å bevege seg både til og i parken. Ved hjelp av stier med fast grusdekke og markert kant mot gressplene skal alle kunne nå fram til benkene, fontenen, blomsterbedene, vannspeilet og lekeapparatene.

Restaureringen er et stort løft og det har vært nødvendig med samarbeid med fylkeskommunen og andre, ved siden av kommunal egeninnsats og lokalt engasjement gjennom dugnader og gaver. Foreningen til Mosjøens forskjønnelse engasjerte seg både i dugnadsinnsats og tok på seg oppgaven å selge trær til inntekt for parken. Privatpersoner, bedrifter, lag og foreninger kan kjøpe sitt tre til 1.500 kroner stykke. Trærne blir plantet i parken, og som kvittering får man et kart over Byparken der "eget" tre er inntegnet.

Centralparken i Tolga

Parken i Tolga sentrum trengte fornyelse. Derfor holdt Tettstedprogrammet i Tolga idedugnad der ungdomskoleelevene, som er flittige brukere av parken, ble invitert til å komme med innspill. Mange elever ønsket en mer frodig park med vegetasjon, blomster, vann og nye benker. Tettstedprogrammet ønsker også å involvere ungdommene i det videre arbeidet med parken, blant annet for å styrke ungdommenes eierforhold til Centralparken.

LENKER:

www.tettsteder.no